

Szakmai beszámoló

NTP-TEHETSEG-25-0128

Észak-Pesti Tankerületi Központ,

Budapest XVI. Kerületi Kőlcsey Ferenc Általános Iskola

Képzőművészeti Alkotóműhely

A Képzőművészeti Alkotó Műhely keretében megvalósult a 60 órás tehetséggondozó foglalkozássorozat, amelyben a festészet és az irodalomterápia interdiszciplináris összekapcsolásával olyan komplex alkotó folyamatot hoztunk létre, amely nemcsak a résztvevők kreativitását és művészi önkifejezését fejlesztette, hanem segítette önismeretüket, érzelmi intelligenciájukat és gondolkodásukat is. A program a vizuális és nyelvi tehetségterületen kiemelkedő tanulók képességeit támogatása a személyes önkifejezést és az önreflexió képességét, ösztönözte az érzelmi tudatosság és a szimbolikus gondolkodás fejlődését, a kettős vagy többszörös különlegességű tanulók inkluzív bevonására is lehetőség volt. Logopédus-gyógypedagógus az Integratív Diszlexia-terápia program, betűbalettel módszerrel 40 órában foglalkozást tartott. A szülők részére egy saját élményű tájékoztató alkalmat szerveztünk 4 órában. Elkészült egy film, és az év folyamán az iskolában négy kiállítást szerveztünk.

Megvalósult foglalkozások tematikája

1. Irodalomterápia Tematika

Foglalkozásvezető: Varga Boglárka irodalomterapeuta, irodalomtanár

A tematika összeállításakor tudatosan kerültek be életkorukhoz képest összetettebb, nehezebb művek is. Ezekből azonban minden esetben olyan részletekkel dolgoztunk, amelyekhez a résztvevők saját élményeiken, érzéseiken vagy tapasztalataikon keresztül kapcsolódni tudtak. Az irodalmi szövegek elsősorban katalizátorként és kivetítési felületként működtek: nem a művek hagyományos értelemben vett elemzése vagy „helyes” értelmezése volt a cél, hanem az általuk elindított gondolatok, érzések és személyes reflexiók.

A tematika a folyamat során részben alakult is. Igyekeztem folyamatosan beemelni a tanulók elsődleges reakcióit, kérdéseit, saját értelmezéseit és azokat a témákat, amelyek egy-

egy szöveg kapcsán spontán módon fontossá váltak számukra. Így a tervezett keretek mellett maga a csoport is formálta a foglalkozások irányát és végső tematikáját.

Mű	Fejlesztési / tematikai fókusz	Lehetséges kérdések, felvetések
1. Varró Dániel: <i>Túl a Maszat-hegyen</i>	képzelet, kalandvágy, komfortzóna, bátorság	Mi számít kalandnak? Mi az, amitől félek, mégis kipróbálnám? Mit vinnék magammal egy ismeretlen útra?
2. Lackfi János: <i>Kire várunk?</i>	várakozás, figyelem, kapcsolódás, türelem	Mire várunk az életben? Milyen érzés, ha valaki vár ránk? Mi történik, ha hiába várunk valamire vagy valakire? Mit jelent, ha valaki nem válaszol?
3. Varró Dániel: <i>Miért üres a postaláda?</i>	kommunikáció, kapcsolattartás, hiány, visszajelzés	Miből tudjuk, hogy fontosak vagyunk valakinek? Hogyan változott a kapcsolattartás a levelektől az üzenetekig?
4. Mongol eredetmítoszok	eredet, identitás, családi és közösségi történetek	Honnan jövünk? Mitől tartozunk valahová? Milyen történeteket őriz egy család vagy közösség önmagáról?
5. Lázár Ervin: <i>A kék meg a sárga</i>	különbözőség, konfliktus, nézőpontváltás, együttműködés	Miért akarjuk eldönteni, hogy kinek van igaza? Lehet-e két különböző nézőpont egyszerre érvényes? Mi lesz abból, ha nem akarjuk meghallani a másikat? Kinek akarunk megfelelni? Honnan tudjuk, hogy valamit magunkért vagy mások kedvéért csinálunk? Mikor segítenek, és mikor nyomasztanak az elvárások?
6. Tóth Krisztina: <i>Megfelelési vers</i>	megfelelési kényszer, külső elvárások, önazonosság	Milyen érzésekről nehéz beszélni? Miért könnyebb néha viccel elmondani valamit? Van-e „furcsa” érzés?
7. Svéd gyerekversek	érzelemkifejezés, gyermeki nézőpont, szabadság, humor	Kinek van igaza: a tücsöknek vagy a hangyának? Mindig előre kell gondolkodni? Mennyi szabadság fér bele a felelősség mellé?
8. La Fontaine: <i>A tücsök és a hangya</i>	felelősség, szabályok, munka és öröm egyensúlya, eltérő életstratégiák	Mit jelent erősnek lenni? Csak az számít erőnek, ami látványos? Melyik próbatétel lenne nekem a legnehezebb?
9. Héraklész-mítosz	erő, teljesítmény, kitartás, megküzdés	Hol tudok igazán megnyugodni? Mire figyelek fel, amikor nincs körülöttem
10. Petőfi Sándor: <i>Erdőben</i>	természetkapcsolat, lelassulás, csend, belső figyelem	

Mű	Fejlesztési / tematikai fókusz	Lehetséges kérdések, felvetések
11. C. S. Lewis: <i>Narnia krónikái</i>	döntéshelyzetek, bátorság, bizalom, erkölcsi választások	zaj? Mit adhat a természet az embernek? Mitől lesz valaki bátor? Mikor nehéz a jót választani? Kiben és miben merünk megbízni?
12. Lois Lowry: <i>Az emlékek óra</i>	utópia, szabadság, biztonság, szabályok, egyéni döntés	Jó lenne-e egy világ, ahol minden veszélytől megvédenek? Mennyit adnánk fel a szabadságunkból a biztonságért? Mi történik, ha mások döntenek helyettünk?
13. Goethe: <i>Májusi dal</i>	öröm, életkedv, pozitív érzelmek, hála	Mitől lesz jó egy nap? Milyen apró dolgok tudnak örömet okozni? Miért nehezebb néha észrevenni a jót?
14. Nemes Nagy Ágnes: <i>Fák</i>	stabilitás, növekedés, gyökerek, változás	Mik a „gyökereink”? Mi tart meg bennünket? Hogyan lehet egyszerre változni és önmagunknak maradni?
15. Gévai Csilla: <i>Elszállt osztály</i>	osztályközösség, csoportszerepek, összetartozás, kirekesztés	Mitől lesz egy osztály közösség? Milyen szerepeket veszünk fel egy csoportban? Ki marad könnyen kívül, és mit lehet tenni érte?
16. Erdős Virág: <i>A reggel</i>	hétköznapi rutinok, hangulat, önmegfigyelés, kiszámíthatóság	Milyen reggellel kezdődik egy jó nap? Mi az, ami kibillent? Mennyire határozza meg a napunkat a megszokás?
17. Képversek	kreatív önkifejezés, vizuális gondolkodás, forma és tartalom	Lehet-e egy érzést lerajzolni szavakkal? Mit mond el a forma, amit a szöveg önmagában nem? Milyen alakja lenne egy gondolatomnak?
18. Marjane Satrapi: <i>Persepolis</i>	identitás, társadalmi szabályok, szabadság, kulturális különbségek	Ki mondja meg, hogyan kell viselkednünk vagy kinéznünk? Hol van a határ közösségi szabály és egyéni szabadság között? Mit jelent kívülállónak lenni?
19. Erdős Virág: <i>Segítenél</i>	segítségkérés, empátia, kiszolgáltatottság, egymásra figyelés	Miért nehéz segítséget kérni? Honnan vesszük észre, hogy valaki segítségre szorul? Mi a különbség segítség és megmentés között?
20. Ottlik Géza: <i>Iskola a határon</i>	közösségi hierarchia, alkalmazkodás, szabályok, egyéni tartás, elbeszélés lehetetlensége	Mikor alkalmazkodunk, és mikor kell kiállnunk magunkért? Mit tesz velünk egy erős közösségi hierarchia? Meddig

Mű

**Fejlesztési / tematikai
fókusz**

Lehetséges kérdések, felvetések

elfogadható egy szabály, és mikortól
válik igazságtalanná?

2. Képzőművészeti Alkotó Műhely - művészet, festészet

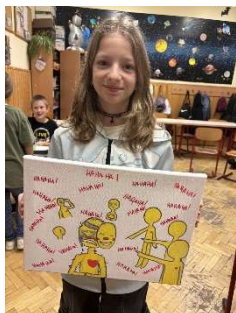
Foglalkozásvezető: Preszl Éva rajztanár, gyógypedagógus-pszichopedagógus

A festészet – mint vizuális önkifejezési forma – és az irodalomterápia – mint érzelmi, kognitív és pszichológiai feldolgozást támogató módszer – egymást kiegészítő módon járulnak hozzá a résztvevők tehetségének kibontakoztatásához. A képzőművészeti foglalkozások jól kapcsolhatók az irodalom terápia során felkeltett emóciók, gondolatok kifejezésére. Mind ehhez a festészet alkotói szabadságot, felszabadulást biztosít. Ez a megközelítés lehetővé teszi: a gondolatok és érzések kétféle kifejezési formában való megjelenítését (vizuálisan és verbálisan), az önreflexió és kreatív gondolkodás fejlesztését az interdiszciplináris készségek erősítését, mint a szimbolikus gondolkodás, az asszociáció és a kreatív történetalkotás.

A festészeti foglalkozások a kortárművészet megismertetésére koncentráltak. A kortársak közül nem csak magyar, hanem számos ország művészeit is bemutattuk a gyerekeknek. A tematika egyedi összeállításában az új információk átadása, az edukáció magasabb szintje volt a cél. A foglalkozások ppt-k készültek.

1. 2025.12.01. The Picture Generation („Képgeneráció” kifejezését később az 1970-es évek végén és az 1980-as évek elején élő művészgeneráció leírására használták, akik a

minimalizmustól a képalkotás felé haladtak. kiemelt művészek: Robert Longo, Philip Smith, Sherrie Levine, Jack Goldstein, Troy Brauntuch.)

2.2025.12.08 Word Art

3.2025.12.15 Neoexpresszionizmus, Basquiat

4. 2026.01.05 Mongol kortárs művészet: Ü. Yadamsüren, Tsultem, Baasanjav, B.Orkhontuul, A. Ochirbold, Enkhjin, Munkhbolor Ganboldm, Otgonbayar Ershuu, Munkhtsetseg Jalkhaajav)

5. 2026.01.12 Kubai kortárs művészet: (A kubai művészet festészeti szempontból leginkább a Outsider Art (nyers művészet) stílusában jelenik meg, ahol autodidakta művészek élénk színű, szeszélyes alkotásokat készítenek különféle anyagokból, gyakran az épületek falain vagy azok belsejében, a kubai mindennapi élet, kultúra és természeti világot ábrázolva. Armando de Armas Romero, Eduardo Muñoz Bachs, Mario Bencomo, Hilda Vidal Valdés, René Portocarrero , Mario Perez)

6. 2026.01.19. Assemblage, Szlávics László, Robert Rauschenberg, Louis Hirshman: Az új-realizmus a 20. századi vizuális művészeti irányzatok, mint például a pop-art vagy a dadaizmus jellegzetes műfaja. A különféle tárgyak egymáshoz illesztéséből, összerakásából, halmozásából létrehozott háromdimenziós műalkotás, hasonlítható a kollázshoz, de a kollázs kétdimenziós műalkotásától eltérően térbeli kompozíció.

7. 2026.02.02 Viking Művészet: A vikingek művészetének gyökerei visszavezetnek a vaskorban élt kelták és a közép-ázsiai sztyeppek lovasnépeinek művészetéhez. A keltáktól tanulták a vonalammentika alkalmazását, a sztyeppek népeitől pedig a stilizált állatábrázolást. Viking szimbólumok és jelentésük.

8. 2026.02.09 itáliai reneszánsz/Antonio Solario

9. 2026.02.16 ókori görög mozaik: mozaik készítés

10. 2026.02.23 Roma expresszionista Otto Mueller

11. 2026.03.02 Inuit művészet: Az inuitok, mint az egyik legészakibb indián népcsoport, rendkívüli alkalmazkodóképességükről és gazdag kulturális örökségükről ismertek. *Kenojuak Ashevak, Mayoreak Ashoona, Pitseolak Ashoona, Pitaloosie Sailaand, Helen Kalvak – nők a művészetben.*

12. 2026.03.09 Frutiger aero: (A Frutiger Aero egy 2000-es évek közepétől a 2010-es évek elejéig tartó dizájnstílus.)

13. 2026.03.16 A giccs

14. 2026.03.23 Lino Lago kortárs, feladat parafrázis készítése.

15. 2026.03.30 Kortársak Sinkó István

16. 2026.04.13. Jochen Müchlenbrink

17. 2026.04.20. Zine (zine-készítés egy DIY (csináld magad) művészeti forma, ami egyre népszerűbb.)

18. 2026.04.27. A kortárs képregények (A képregény művészet (azaz a *Comic Art*) a vizuális történetmesélés egy olyan formája, amely évtizedek óta létezik, gyökerei a korai újságcikkekig és első kezdetleges képregényekig nyúlnak vissza. A *Comic Art* művészeti ágai: Fantázy képregények, Sci-fi képregények, Történelmi képregények, Modern-világ képregények / “Yotsuba&!””, az “Asterios Polyp” és a “Moomin”./

19. 2026.05.04. ef. Zámbo István kortárművész

20. 2026.05.11. Ziping Wang kínai kortárművész. (A kínai absztrakt festő, Wang Ziping, Minden vászon egy beszélgetés vizualizációjaként és az emberek kommunikációjához használt különböző nyelvi megfogalmazásokként jelenik meg.)

A program során négy kiállításon mutattuk be a Budapest XVI. Kerületi Kölcsey Ferenc Általános Iskolában a Képzőművészeti Alkotóműhelyben készült munkákat.

A szülők számára egy alkalommal érzékenyítő, saját élményen alapuló bemutató foglalkozást szerveztünk, amin 5 szülő vett részt.

A programot bemutató kisfilmünk a Budapest XVI. Kerületi Kölcsey Ferenc Általános Iskola honlapján megtekinthető.

3. Gyógypedagógiai fejlesztés a kettős vagy többszörös különlegességű tanulók részére

Foglalkozásvezető: Kovacsics-Pethő Gabriella, logopédus-gyógypedagógus

Módszer: Az Integratív Diszlexia-terápia program, „betűbalettel”

A program módszertana igazodott a programban részt vevő kettős vagy többszörös különlegességű tanulók esetében gyerekek korcsoportjához. A kiválasztott módszer elsősorban 1-4. osztályos tanulóknak szól, akik olvasási nehézséggel vagy olvasási zavarral (diszlexiával) küzdenek. A gyerekek hétről hétre

ismerkedtek meg az ábécé valamennyi betűjével, úgy, hogy azokat a klasszikus balettből átvett, de leegyszerűsített gyakorlatok segítségével az egész testükkel megformálták. Minden egyes foglalkozást, egy vers bevezetésével indítottam, amelyből megtudták a gyerekek, hogy aznap melyik betűvel foglalkozunk. A nagymozgás által fejlődik a gyerekek testtudatossága, az egyensúlyuk a téri tájékozódásuk és az irányfelismerési képességük, valamint a vizuális észlelésük. A mozgás hozzájárul az idegrendszer újrarendezéséhez, a nagymozgás által egy belső kép készül a betűkről, amely hozzájárul a síkban való áthelyezésre és a finommotorikum fejlődéséhez, ami segíti az írást.

A 40 óra megosztása a következő volt

- 2 óra bemeneti mérés.
- 25 óra betűbalett
- 11 óra beszédtechnika foglalkozás
- 2 óra kimeneti mérés

A beszédtechnika foglalkozások során betekintést nyertek a tanulók: a légzés, az artikuláció, a ritmus és a hangsúlyozási alapismeretekbe. Ezekre a foglalkozásokra is a gyerekekhez közel álló verseket hoztam.

2025.12.02-án 2 órában bemeneti mérést vettem fel a résztvevőkkel.

2025.12.04. első órában megismertettem a résztvevőket a balettben használt kar-és láb pozíciókkal. Második órában megtanultuk az a, s d, f betűk megformázását.

2025.12.11. Első órában tovább ismerkedtünk a betűkkel: j, k, l, é. Második órában az i vel.

2025.12.18. Első órában m betűvel foglalkoztunk, második órában a r betűvel, illetve a vesszővel.

2026.01.08. Első órában a nagybetűk és v betű volt a feldolgozandó anyag. Második órában a pont és az o betű.

2026.01.15. Mind a két órán az á és g betűkkel foglalkoztunk.

2026.01.29. Első órában elkezdünk megismerkedni a légzéstechnika alapjaival. Második órában az e betűt vettük.

2026.02.05. Az első órában artikulációs gyakorlatokat vettünk, míg a második órában az u betűt tanultuk meg elballettozni.

2026.02.12. Első órában vittem a Hétszorló című verset, amin légzéstechnikát és artikulációt gyakoroltuk. Második órában a p betűvel ismerkedtünk meg.

2026.02.19. Első órában vittem a Bodobács című verset, amin légzéstechnikát és artikulációt gyakoroltuk. Második órában a t betűvel ismerkedtünk meg.

2026.02.26. Első órában vittem a Susogó című verset, amin légzéstechnikát és artikulációt gyakoroltuk. Második órában a n betűvel ismerkedtünk meg.

2026.03.05. Első órában vittem a Trilla című verset, amin légzéstechnikát és artikulációt gyakoroltuk. Második órában a c betűvel ismerkedtünk meg.

2026.03.12. Első órában vittem a Csupaseb című verset, amin légzéstechnikát és artikulációt gyakoroltuk. Második órában a h betűvel ismerkedtünk meg.

2026.03.19. Első órában vittem a Zöldséglevés című verset, amin légzéstechnikát és artikulációt gyakoroltuk. Második órában az ó betűvel ismerkedtünk meg.

2026.03.26. Első órában vittem a Hepehupa városa című verset, amin légzéstechnikát és artikulációt gyakoroltuk. Második órában az y betűvel ismerkedtünk meg.

2026.04.16. Első órában vittem a Macska című verset, amin légzéstechnikát és artikulációt gyakoroltuk. Második órában a b betűvel ismerkedtünk meg.

2026.04.23. Első órában vittem a Sok című verset, amin légzéstechnikát és artikulációt gyakoroltuk. Második órában a z, ö betűkkel ismerkedtünk meg.

2026.04.30. Első órában vittem a Palacsinta című verset, amin légzéstechnikát és artikulációt gyakoroltuk. Második órában az ü, x betűkkel ismerkedtünk meg.

2026.05.07. Első órában az í, ó, ú, ű betűkkel ismerkedtünk meg, míg a második órában a kötőjellel.

2026.05.14. Első órában az összes tanult betűvel mondatokat gyakoroltunk, majd a második órán a kimeneti mérést vettem fel.

Összefoglalás

A „Tehetségek közelben” – komplex tehetséggondozó programok támogatása című projekt a **Kulturális és Innovációs Minisztérium**, valamint a **Nemzeti Tehetségprogram** támogatásával valósul meg. A program célja az volt, hogy a tehetséges általános iskolás tanulók számára olyan komplex fejlesztési lehetőséget biztosítson, amely egyszerre segíti kreatív kibontakozásukat, önismeretük fejlődését és művészeti látásmódjuk gazdagodását.

A Képzőművészeti Alkotóműhely különlegessége abban rejlik, hogy az irodalomterápia és a képzőművészet eszközeit ötvözi. A program kiemelt figyelmet fordít a kettős vagy többszörös különlegességű, tehetséges fiatalokra is, akik számára a betűbalett gyógypedagógiai fejlesztő foglalkozások Kovacsics-Pethő Gabriellával nyújtanak célzott támogatást. Ez az integrált megközelítés lehetővé teszi, hogy minden résztvevő a saját egyéni útján fejlődhesen.

A művészeti foglalkozásokat Preszl Éva festőművész és rajztanár vezeti, Az alkotóműhely egyedülálló lehetőséget biztosított a műértés elsajátítására: a résztvevők megtanulták az alkotások objektív és szubjektív értelmezését, valamint az önálló alkotás folyamatának lépéseit.

A program során összesen 20 komplex irodalomterápia - vezette Varga Boglárka irodalomterapeuta, és irodalom tanár – és képzőművészeti alkalom valósult meg. A képzőművészeti foglalkozások során a tanulók különböző művészeti irányzatokkal és a kortárs művészet sokszínű világával ismerkedtek meg. A feldolgozott művek inspirációként szolgáltak saját alkotásaikhoz, elősegítve a kreatív gondolkodást és az egyéni kifejezőmód kialakulását.

A tematika rendkívül gazdag és változatos: az ókortól egészen a kortárs művészetig ívelt. Megismerkednek különböző kultúrák vizuális világával is, például mongol, kubai, inuit és viking művészeti példákon keresztül. A klasszikus művészeti korszakok közül az itáliai reneszánsz és az ókori görög mozaikművészet is megjelent.

A kortárs irányzatok feldolgozása során olyan izgalmas témák kerültek elő, mint a zine-készítés DIY szemlélete, a parafrázis művészete, vagy a modern vizuális trendek, például a Frutiger Aero stílus. A program hangsúlyt fektetett a művészeti kísérletezésre, az anyaghasználat sokféleségére és a rétegzett gondolkodás fejlesztésére is.

Összességében a Képzőművészeti Alkotóműhely nem csupán technikai tudást adott át, hanem olyan komplex élményt nyújtott, amelyben a résztvevők megtapasztalhatták az alkotás örömét, fejlődött vizuális érzékenységük, és erősödött önkifejezésük. A program hozzájárult ahhoz, hogy a fiatalok nyitottabbá, tudatosabbá és kreatívabbá váljanak a művészet és a világ megértésében egyaránt.

Budapest, 2026. 09. 22.